

วารสาร การพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา Nursing Public Health and Education Journal ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2563 ISSN 2651-1908

บทบาทพยาบาลในการดูแลภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

* วรวิษา สำราญเนตร ภัทรินทร์ ธรรมดวงศรี ศุภรดา วงศ์จำปา

การเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาในยุค COVID – 19

* วรณภา กาวิละ พูลทรัพย์ ลาภเจียม วราภรณ์ บุญยงค์

ความรู้และพฤติกรรมของประชาชนเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019

* ธาณี กล่อมใจ จรรยา แก้วใจบุญ ทักษิภา ชัชรรัตน์

ภาวะซึมเศร้า และความรอบรู้ด้านสุขภาพจิตของวัยรุ่น

* อุทัยรัตน์ ชิตมงคล รัตติกร เหมือนนาตอน สุมัธนา แก้วมา วีระพงษ์ เรียบพร

การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน

* จุฑารัตน์ ลมอ่อน ฉวีวรรณ ศรีดาวเรือง ทรงสุตา หมั่นไธสง

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุภายหลังการผ่าตัดต่อกระฉก

* เรวดี ศรีสุข เครือวัลย์ อินทจันทร์

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการดูแลผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

* ปรีศนา วะสี วรางคณา ธวัศคำ มยุรฉัตร ด้วงนคร ต้องหทัย ลัลลิตาแพง

ผลของการพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองแตกของสหสาขาวิชาชีพ

* จุฬาลักษณ์ ป้องเจริญ รสริน วรรณจิรวีไล รุ่งนิภา จ่างทอง คมينا สุวรรณประทีป อุมากร มณีวงศ์

ผลการใช้แอนิเมชันและเพลงสอนนับลูกเดินต่อการบันทึกลูกเดินของสตรีตั้งครรภ์

* จิณวัตร จันครา บุษณีย์ บรรพตะธิ นุชนาฏ ธาตุทอง น้ำฝน มโนราช

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมเพื่อรองรับระบบบริการปฐมภูมิและระบบสุขภาพอำเภอ

* วิจิตร แผ่นทอง อิดารัตน์ ห้วยทราย เมตตา ไชยเชษฐ์ สุนิสา คำชื่น

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย

* เยาวลักษณ์ ธรรมนารักษ์ บุญพิชชา จิตต์ภักดี ฐิติณัฐ อัครเดชะอนันต์

Nursing
Public Health
Education

วารสารการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2563 ISSN 2651-1908

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการในรูปแบบรายงานวิจัย (Research Article) และบทความปริทัศน์ (Review Article) สาขาการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา

กำหนดการออกวารสาร

ทุกๆ 4 เดือน (ปีละ 3 ฉบับ)

มกราคม – เมษายน

พฤษภาคม – สิงหาคม

กันยายน – ธันวาคม

เจ้าของ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

312 หมู่ 11 ต.บ้านต๋อม อ.เมือง จ.พะเยา 56000

โทรศัพท์ 0-5443-1779 โทรสาร 0-5443-1889

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.เวทิน นพนิตย์

ผู้อำนวยการ Professional Associates of Thailand

ดร.ธานี กล่อมใจ

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

บรรณาธิการ

ดร.ทักษิภา ชัชรรัตน์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อาจารย์ฐิติพร เรือนกุล

เลขานุการ

อาจารย์จรรยา แก้วใจบุญ

อาจารย์สมศรี ทาทาน

อาจารย์อัมพร ยานะ

นางสาว ชนิตาภา อินต๊ะมุด

นายเอกชัย หมั่นขัตติย์

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร. พรณพิไล ศรีอารณ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล นธการกิจกุล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รองศาสตราจารย์ ดร.เดชา ทำดี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมยศ ชิดมงคล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมานจิต ภิรมย์รื่น

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

ดร.วิยะดา รัตนสุวรรณ

มหาวิทยาลัยพะเยา

ดร.ประจวบ แหลมหลัก

มหาวิทยาลัยพะเยา

ดร.สุภาภรณ์ อุดมลักษณ์

มหาวิทยาลัยเนชั่น

ดร.ฤทัยรัตน์ ชิดมงคล

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์

ดร.นุสรา ประเสริฐศรี

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์

ดร. สุชาดา อินทรกำแหง ณ.ราชสีมา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์

ดร.จุไรรัตน์ ห้าวหาญ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

ดร. ดาราวรรณ รองเมือง

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

ดร. ธานี กล่อมใจ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

ดร.ดลนภา หงส์ทอง

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

ดร.กฤตพัทธ์ ฝึกฝน

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

ดร.ปรคณีย์ สมिति

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

สารบัญ

	หน้า
● บทบาทพยาบาลในการดูแลภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม	3
● การเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาในยุค COVID – 19	14
● ความรู้และพฤติกรรมของประชาชนเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019	29
● ภาวะซึมเศร้า และความรอบรู้ด้านสุขภาพจิตของวัยรุ่น	40
● การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน	52
● ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุภายหลังการผ่าตัดต่อกระฉก	65
● การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการดูแลผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรมโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์	77
● ผลของการพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองแตกของสหสาขาวิชาชีพ	91
● ผลการใช้แอนิเมชันและเพลงสอนนับลูกดีต่อการบันทึกลูกดีของสตรีตั้งครรภ์	106
● การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมเพื่อรองรับระบบบริการปฐมภูมิและระบบสุขภาพอำเภอ	118
● พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย	132

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการ ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย

เยาวลักษณ์ ธรรมนารักษ์
บุญพิชชา จิตต์ภักดี ฐิติณัฐ อัครเดชอนันต์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Received : July 22, 2020

Revised : August 14, 2020

Accepted : August 14 , 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้รับบริการต่อการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้รับบริการแผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งจำนวน 405 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้รับบริการต่อการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) เท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ค่าความเที่ยงด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Coefficient α) เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษพบว่า พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับดีมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.66) ด้านการไม่ทำอันตราย ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.79) ด้านการเคารพเอกสิทธิ์ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.77) ด้านการบอกความจริง ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.80) ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.85) และด้านการทำประโยชน์ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.79) และความคิดเห็นของผู้รับบริการต่อการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล ได้แก่ 1) การให้บริการด้วยพฤติกรรมบริการที่ดี 2) การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิการรักษาพยาบาลและข้อมูลอาการของโรคหรือการรักษา 3) การดูแลอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมกัน 4) การพยาบาลและให้ความช่วยเหลือในกิจวัตรประจำวัน ผู้บริหารทางการพยาบาลสามารถนำผลการศึกษารังนี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลได้

คำสำคัญ : พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล การรับรู้ของผู้รับบริการ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย

Ethical Behaviors of Nurses as Perceived by Clients in a University Hospital

Yaowalak Thamnarak

Bunpitcha Chitpakdee

Thitinut Akkadechanunt

Faculty of Nursing, Chiang Mai University

Abstract

This descriptive research aim to study ethical behavior of nurses and opinions regarding the promotion of nurse ethical behaviors as perceived by clients in a university hospital. The study sample included 405 clients of the inpatient department of a university hospital. The research instruments composed of 3 parts, general information, ethical behaviors as perceived by clients and the opinions regarding the promoting of nurse ethical behaviors. The content validity index was 0.95 and the reliability was 0.97. Statistics used for data analysis were mean, standard deviation and percentage. Findings revealed that the overall score of nurses' ethical behavior as perceived by clients was at a high level ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.78). Each dimension score of nurses' ethical behavior was at high level including justice ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.66) non-maleficence ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.79) respect for autonomy ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.77), veracity ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.80) fidelity ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.85) and beneficence ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.79). The opinions of clients regarding the promotion of nurses' ethical behaviors included 1) providing of good services, 2) providing information about medical care rights and information about symptoms or treatments, 3) fair and equal care, 4) nursing care and help in activities of daily living. Nursing administrators can use these results as database for promoting and developing nurse's behavior ethical.

Keywords: Ethical Behaviors of Nurses, Perceived by Clients, University Hospital

บทนำ

วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ปฏิบัติกับชีวิตและสุขภาพของมนุษย์โดยใช้กระบวนการพยาบาลและการดูแลแบบองค์รวม ซึ่งเป้าหมายของการพยาบาลคือการช่วยให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีที่สุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล การปฏิบัติงานของพยาบาลต้องมีความครอบคลุมใน 4 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาซ่อมแซมสุขภาพ และการฟื้นฟูสภาพ (กองการพยาบาล, 2561) พยาบาลจึงต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติสำคัญครบถ้วนใน 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล และจริยธรรม (สภาการพยาบาล, 2558) การขาดองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งจะส่งผลให้การพยาบาลไม่มีคุณภาพและมีความเสี่ยงต่อประชาชนผู้รับบริการ

ปัจจุบันผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ด้านสุขภาพและมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของตนเองและสิทธิผู้ป่วยมากขึ้น ประกอบกับเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร มีการร้องเรียนและเผยแพร่ข้อมูลการบริการของพยาบาลผ่านสื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น และมีแนวโน้มที่ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพและหน่วยงานบริการด้านสุขภาพ ถูกร้องเรียนฟ้องร้องด้านจริยธรรมหรือถูกเรียกร้องค่าเสียหายเพิ่มมากขึ้น (สภาการพยาบาล, 2558; สภาการพยาบาล, 2560) ดังนั้นถ้าพยาบาลให้บริการที่ไม่สอดคล้องกับหลักจริยธรรม นอกจากจะก่อให้เกิดผลเสียกับผู้รับบริการแล้วยังอาจส่งผลต่อผู้ประกอบวิชาชีพและองค์กรด้วย (สภาการพยาบาล, 2558)

จริยธรรมเป็นหลักของการประพฤติที่ดีงามของบุคคลทั้งกาย วาจาและใจโดยมีพื้นฐานมาจากประเพณี กฎหมาย ศีลธรรมทางศาสนา ค่านิยมวัฒนธรรม รวมถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (สิวลี ศิริไล, 2551) จริยธรรมในวิชาชีพพยาบาลมีแนวปฏิบัติทางจริยธรรมที่ได้มาจากกฎเกณฑ์ทั่วไปของการอยู่ร่วมกันในสังคม คุณค่าส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพ ค่านิยมและจรรยาวิชาชีพที่บุคคลนั้นยึดถือ พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล เป็นการแสดงออกของพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลอย่างเหมาะสมและยึดหลัก

จริยธรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้รับบริการได้รับความปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากเป็นสิ่งที่พยาบาลแสดงออกมาและผู้รับบริการสามารถรับรู้ได้โดยตรง

สภาการพยาบาลจึงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมจริยธรรมและกำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพให้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมอย่างเคร่งครัดโดยจัดทำคู่มือและแนวทางในการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับองค์กร เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม โดยใช้หลักจริยธรรม 6 ด้าน ได้แก่ การทำประโยชน์ (beneficence) หมายถึงการทำในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์กับบุคคลอื่น การไม่ทำอันตราย (non-maleficence) หมายถึง การหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผู้อื่นทั้งร่างกายและจิตใจ ความยุติธรรม (justice) การให้การดูแลอย่างเท่าเทียมกัน การเคารพเอกลัทธิ (respect for autonomy) หมายถึงการยอมรับสิ่งที่บุคคลตัดสินใจหรือทางเลือกที่เกิดจากคุณค่าและความเชื่อส่วนบุคคล การบอกความจริง (veracity) หมายถึงการพูดความจริงและไม่หลอกลวงคนอื่น และความซื่อสัตย์ (fidelity) หมายถึงการรักษาสัญญาและปกปิดความลับของผู้ป่วย (สภาการพยาบาล, 2558; Fry & Johnstone, 2002)

โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเป็นโรงพยาบาลระดับตติยภูมิขั้นสูง ให้บริการผู้ป่วยโรคยากและซับซ้อน นอกจากนี้ยังเป็นโรงพยาบาลที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนเพื่อผลิตบุคลากรทางด้านการแพทย์ มีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเป็นโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับมาตรฐานสากล มีค่านิยมองค์กร CQIT (C=customer focus Q= quality I= innovation & integrity T=teamwork) เข้มมุ่งคือเป็นโรงพยาบาลคุณธรรมอัตลักษณ์คือ “สามัคคี มีวินัย ใส่ใจบริการ” (คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2561) ฝ่ายการพยาบาล มีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจ และแผนยุทธศาสตร์ของโรงพยาบาล (ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่, 2561) มีการกำหนดคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรทางการพยาบาลให้มีความรู้

ทักษะ และจริยธรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ ลักษณะการจัดบริการแก่ผู้ป่วยมี 2 ประเภท ได้แก่ ผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน โดยผู้ป่วยในจะเป็นผู้ป่วยที่ต้องเข้านอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ทำให้มีโอกาสได้รับการดูแลจากพยาบาลอย่างใกล้ชิดและเป็นช่วงระยะเวลาหนึ่ง ได้สัมผัสและรับรู้ถึงพฤติกรรมที่บุคลากรพยาบาลปฏิบัติต่อตนรวมทั้งผู้ป่วยข้างเคียงอยู่เสมอ ดังนั้นผู้ที่จะสามารถประเมินพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลได้อย่างแท้จริงคือผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ

ฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแห่งนี้ มีการดำเนินการและพัฒนางานด้านจริยธรรมอย่างต่อเนื่องจนสามารถรับรางวัลชนะเลิศด้านจริยธรรมจากสภาการพยาบาล (สภาการพยาบาล, 2560) แต่พบว่ายังมีข้อร้องเรียนด้านพฤติกรรมบริการ (ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่, 2561) แม้ว่าที่ผ่านมาเคยมีการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามแนวคิดจรรยาบรรณพยาบาล 9 ข้อของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ.2546 ซึ่งผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลอยู่ในระดับดีมาก (ทรงศรี ชุ่มประดิษฐ์, 2549 และอารยา สุขประเสริฐ, 2549) อย่างไรก็ตามปัจจุบันสภาการพยาบาลและโรงพยาบาลมีการดำเนินการด้านจริยธรรมโดยใช้แนวคิดหลักจริยธรรมของฟรายนและจอนส์โตน (สภาการพยาบาล, 2558; ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่, 2559) ซึ่งหลักจริยธรรมมีความเป็นสากลและครอบคลุมการปฏิบัติวิชาชีพของพยาบาลทั้ง 4 ด้าน คือการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาซ่อมแซมสุขภาพ และการฟื้นฟูสภาพ แต่ยังไม่เคยมีการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลโดยใช้กรอบแนวคิดนี้ ผู้ศึกษาซึ่งเป็นพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยโดยใช้กรอบแนวคิดหลักจริยธรรม (Fry & Johnstone, 2002) ซึ่งผลการศึกษานี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารทางการพยาบาลและผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรม

จริยธรรมของพยาบาล ให้ดำรงไว้ซึ่งพฤติกรรมจริยธรรมที่ถูกต้อง ส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับการดูแลที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับเชื่อถือและพึงพอใจต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้รับบริการต่อการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการที่นอนพักรักษาในแผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ระหว่างเดือนธันวาคม 2562 ถึงเดือนมกราคม 2563 คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 405 คน (Yamane, 1973 อ้างถึงในรัตนศิริทาโต, 2561) เลือกตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ (inclusion criteria) คือ 1) มีอายุ 18 ปีขึ้นไป หรือเป็นผู้ปกครองของผู้ป่วยเด็กที่อายุต่ำกว่า 18 ปี หรือผู้ดูแลผู้ป่วยขณะอยู่โรงพยาบาล 2) รู้สึกรู้สิดี มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ 3) สามารถเข้าใจและสื่อสารภาษาไทยได้ และ 4) นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป เกณฑ์การคัดเลือกผู้ป่วยออก (exclusion criteria) ได้แก่ ไม่เป็นสัญชาติไทย และนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลต่ำกว่า 24 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ต่อเดือน สิทธิในการรักษาพยาบาล ประสบการณ์ที่เคยมานอนโรงพยาบาล ความสัมพันธ์

กับผู้ป่วย (กรณีเป็นผู้ปกครองหรือผู้ดูแล) เป็นคำถามชนิดเลือกตอบ และแบบปลายเปิด จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาตามแนวคิดตามหลักจริยธรรม 6 ด้าน (Fry & Johnstone, 2002) ประกอบด้วยข้อคำถามปลายปิดทั้งหมด 44 ข้อ ดังนี้ ด้านการทำความดีจำนวน 10 ข้อ ด้านการไม่ทำอันตราย จำนวน 9 ข้อ ด้านความยุติธรรม จำนวน 7 ข้อ ด้านการเคารพเอกสิทธิ์ จำนวน 8 ข้อ ด้านการบอกความจริงจำนวน 6 ข้อ และด้านความซื่อสัตย์ จำนวน 4 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ กำหนดให้ 1 คะแนน หมายถึงพยาบาลมีการปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อยที่สุด จนถึง 5 คะแนน หมายถึงพยาบาลมีการปฏิบัติตามข้อความนั้นมากที่สุด ที่สุด รวมคะแนนทั้งฉบับเท่ากับ 220 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริการต่อการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล เป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งถามความคิดเห็นของผู้รับบริการต่อการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล นำมาสรุปและจัดหมวดหมู่

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือวิจัยได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน คำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาได้เท่ากับ 0.95 นำไปทดสอบใช้กับผู้รับบริการแผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวน 20 ราย ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ได้เท่ากับ 0.97

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (รหัสโครงการ 2562- EXP089) และคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (Research ID: 6814/ Study Code: HOS-2562-06814) ลง. 22 พฤศจิกายน 2562

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาด้านข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้รับบริการมีอายุเฉลี่ย 44.87 (S.D.=16.24) อายุน้อยที่สุด 18 ปี อายุมากที่สุด 80 ปี โดยมีอายุในช่วง 21-40 ปี ร้อยละ 40.74 เป็นเพศหญิงร้อยละ 66.17 มีสถานภาพสมรสคู่ร้อยละ 62.72 นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 93.83 มีระดับการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรีร้อยละ 28.89 อาชีพรับจ้างร้อยละ 20.49 ใช้สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ 44.94 มีประสบการณ์เคยมานอนโรงพยาบาลแห่งนี้แล้วร้อยละ 51.36 และผู้รับบริการที่เป็นผู้ป่วยร้อยละ 49.38

ผลการศึกษาด้านพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลพบว่า พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และรายด้านได้แก่ การทำความดี การไม่อันตราย ความยุติธรรม การเคารพเอกสิทธิ์ การบอกความจริง ความซื่อสัตย์อยู่ในระดับดีมากทุกด้าน (ตารางที่ 1 ถึงตารางที่ 6)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการ (N=405)

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การทำประโยชน์	4.38	0.79	ดีมาก
2. การไม่ทำอันตราย	4.45	0.79	ดีมาก
3. ความยุติธรรม	4.59	0.66	ดีมาก
4. การเคารพเอกสิทธิ์	4.45	0.77	ดีมาก
5. การบอกความจริง	4.44	0.80	ดีมาก
6. ความซื่อสัตย์	4.42	0.85	ดีมาก
โดยรวม	4.45	0.78	ดีมาก

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้รับบริการด้านที่มากที่สุดคือด้านความยุติธรรม รองลงมา ด้านการไม่ทำอันตราย ด้านการเคารพเอกสิทธิ์ ด้านการบอกความจริง ด้านความซื่อสัตย์ และด้านการทำประโยชน์

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านการทำประโยชน์ จำแนกเป็นรายข้อ (N=405)

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล	$\bar{X}$	S.D.
1. พยาบาลให้การดูแลท่านด้วยความรู้ ความชำนาญอย่างรอบคอบเพื่อให้ท่านปลอดภัย ไม่มีความเสี่ยง	4.48	0.65
2. พยาบาลให้บริการท่านด้วยความนุ่มนวล อ่อนโยน มีความเมตตากรุณา	4.39	0.75
3. พยาบาลดูแลช่วยเหลือท่านในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	4.10	0.96
4. พยาบาลติดตามดูแลเอาใจใส่ท่านอย่างสม่ำเสมอ เช่นการสอบถามอาการผิดปกติ การตรวจเยี่ยมอาการเป็นระยะ	4.50	0.75
5. พยาบาลให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพแก่ท่านอย่างเพียงพอ	4.35	0.82
6. พยาบาลให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวและข้อมูลสุขภาพด้วยความเต็มใจ	4.47	0.69
7. พยาบาลให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงความต้องการของท่านเป็นสำคัญ	4.28	0.80
8. พยาบาลจัดสิ่งแวดล้อมภายในหอผู้ป่วยเพื่อให้ท่านสุขสบายและปลอดภัย	4.36	0.80
9. พยาบาลยืดหยุ่นต่อกฎระเบียบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อประโยชน์ต่อผู้ป่วย	4.36	0.84
10. พยาบาลประสานงานและร่วมมือกับทีมสุขภาพ เพื่อผลประโยชน์ในการรักษาของท่านเป็นอย่างดี	4.50	0.72

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านการทำประโยชน์ ข้อที่คะแนนมากที่สุดคือพยาบาล ติดตามดูแลเอาใจใส่ท่านอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา ได้แก่ พยาบาลให้การดูแลด้วยความรู้ ความชำนาญอย่างรอบคอบเพื่อให้ปลอดภัย ไม่มีความเสี่ยง

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านการไม่ทำอันตรายจำแนกเป็นรายข้อ (N=405)

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล	$\bar{X}$	S.D.
1. พยาบาลปฏิบัติกรพยาบาลอย่างระมัดระวังมิให้ท่านได้รับความเจ็บปวดหรืออันตราย	4.50	0.69
2. พยาบาลไม่ใช้คำพูดหรือกริยาท่าทางที่ไม่เหมาะสม ที่ทำให้ท่านรู้สึกสะเทือนใจหรือด้อยศักดิ์ศรี	4.43	0.67
3. พยาบาลสอบถามอาการและอาการเปลี่ยนแปลงของท่านหลังจากการปฏิบัติการพยาบาล	4.52	0.64
4. พยาบาลติดตามสอบถามอาการและอาการเปลี่ยนแปลงต่างๆหลังจากให้ยา	4.46	0.66
5. พยาบาลสอนให้ท่านทราบและสอนให้สังเกตผลข้างเคียงของยาที่ได้รับ	4.29	0.61
6. พยาบาลเฝ้าระวังและป้องกันอันตรายที่อาจเกิดกับท่านหรือผู้ป่วยอื่น เช่นยกไม้กั้นเตียงในผู้ป่วยไม่รู้สีกตัวหรือผู้ป่วยเด็กก่อนลงจากเตียง การผูกยึดผู้ป่วยเมื่อจำเป็นเช่น ดิ้น สับสน เป็นต้น	4.54	0.63
7. พยาบาลอยู่เป็นเพื่อนและประเมินอาการขณะท่านได้รับการตรวจรักษา	4.23	0.72
8. พยาบาลให้การช่วยเหลือทันทีที่พบว่าท่านมีอาการผิดปกติหรือต้องการความช่วยเหลือ	4.49	0.78
9. พยาบาลสอบถามชื่อ นามสกุล และตรวจสอบป้ายชื่อมือของท่านทุกครั้งก่อนให้การพยาบาลเช่น การเจาะเลือด การให้ยา เป็นต้น	4.58	0.76

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรม สอบถามชื่อ นามสกุล และตรวจสอบป้ายชื่อมือทุกครั้ง จริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้าน ก่อนให้การพยาบาล รองลงมาคือพยาบาลเฝ้าระวังและ การไม่ทำอันตราย ข้อที่คะแนนมากที่สุดคือ พยาบาล ป้องกันอันตรายที่อาจเกิดกับท่านหรือผู้ป่วยอื่น

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านความยุติธรรม จำแนกเป็นรายข้อ (N=405)

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล	$\bar{X}$	S.D.
1. พยาบาลดูแลเอาใจใส่ท่านอย่างเท่าเทียมกันกับผู้ป่วยอื่นที่มีความเจ็บป่วยคล้ายกัน	4.59	0.69
2. พยาบาลให้การดูแลผู้ป่วยที่อาการหนักกว่าผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตนเองได้	4.57	0.67
3. พยาบาลอำนวยความสะดวกแก่ท่านในการรับบริการเช่นเดียวกับผู้รับบริการอื่น	4.55	0.64
4. พยาบาลประสานงานกับแพทย์ผู้รักษาตามที่ท่านต้องการเหมือนกับผู้ป่วยคนอื่น	4.55	0.66
5. พยาบาลใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆแก่ท่านเหมือนกับผู้ป่วยคนอื่น	4.64	0.61
6. พยาบาลยึดกฎระเบียบการให้บริการแก่ท่านเหมือนผู้รับบริการคนอื่น	4.60	0.63
7. พยาบาลปฏิบัติต่อผู้ป่วยโดยเคารพในศักดิ์ศรีของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	4.58	0.72

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรม เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ แก่ท่านเหมือนกับผู้ป่วยคน จริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้าน อื่น รองลงมาคือ พยาบาลยึดกฎระเบียบการให้บริการ ความยุติธรรม ข้อที่คะแนนมากที่สุดคือพยาบาลใช้ พยาบาลแก่ท่านเหมือนผู้รับบริการคนอื่น

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านการเคารพสิทธิ จำแนกเป็นรายข้อ (N=405)

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล	$\bar{X}$	S.D.
1. พยาบาลให้ข้อมูลเพิ่มเติมต่อจากแพทย์แก่ท่านเกี่ยวกับผลเสียของการรักษาพยาบาล เพื่อประกอบการตัดสินใจ	4.46	0.76
2. พยาบาลแจ้งให้ท่านทราบก่อนให้การพยาบาลแก่ท่านทุกครั้ง	4.53	0.72
3. พยาบาลส่งเสริมหรือช่วยเหลือให้ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่เหมาะสมในการรักษาพยาบาลได้อย่างอิสระ	4.43	0.78
4. พยาบาลให้การพยาบาลใดๆภายหลังได้รับความยินยอมจากท่าน	4.48	0.71
5. พยาบาลส่งเสริมหรือช่วยเหลือให้ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล	4.35	0.83
6. พยาบาลส่งเสริมหรือช่วยเหลือท่านและครอบครัวได้บอกปัญหาและความต้องการและรับฟังด้วยความเต็มใจ	4.44	0.79
7. พยาบาลยอมรับและสนับสนุนหรือช่วยเหลือให้ท่านได้ทำกิจกรรมตามความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรมและประเพณีของท่าน	4.34	0.85
8. พยาบาลรักษาความลับและความเป็นส่วนตัวของท่านและผู้ป่วยอื่นเช่นไม่พูด คยเรื่องส่วนตัวของผู้ป่วยอื่น	4.54	0.71

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านการเคารพสิทธิ ข้อที่คะแนนมากที่สุดคือพยาบาลรักษาความลับและความเป็นส่วนตัวของท่านและผู้ป่วยอื่นเช่นไม่พูด คยเรื่องส่วนตัวของผู้ป่วยอื่น รองลงมาคือพยาบาลแจ้งให้ท่านทราบก่อนให้การพยาบาลแก่ท่านทุกครั้ง

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านการบอกความจริง จำแนกเป็นรายข้อ (N=405)

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล	$\bar{X}$	S.D.
1. พยาบาลให้ข้อมูลด้านสิทธิการรักษาพยาบาลอย่างเพียงพอและครอบคลุม	4.42	0.82
2. พยาบาลให้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินของโรค การรักษาพยาบาลและการดูแลตนเองแก่ท่านอย่างชัดเจนและเพียงพอ	4.40	0.85
3. พยาบาลบอกข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวให้เหมาะสมกับโรคหรืออาการเจ็บป่วยด้วยวิธีการและภาษาที่เข้าใจง่าย	4.49	0.76
4. เมื่อพยาบาลให้ข้อมูลแก่ท่านแล้วจะสอบถามความเข้าใจของท่านทุกครั้ง	4.37	0.86
5. เมื่อท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พยาบาลให้คำตอบชัดเจนทุกครั้ง	4.46	0.74
6. พยาบาลให้ข้อมูลแก่ท่านตามความพร้อมและความต้องการของท่าน	4.45	0.74

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านการบอกความจริง ข้อที่คะแนนมากที่สุดคือ พยาบาลบอกข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวให้เหมาะสมกับโรคหรืออาการเจ็บป่วยด้วยวิธีการและภาษาที่เข้าใจง่าย รองลงมาคือ เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการรักษา พยาบาลพยาบาลให้คำตอบชัดเจนทุกครั้ง

**ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของ
ผู้รับบริการด้านความซื่อสัตย์ จำแนกเป็นรายข้อ**

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล	$\bar{X}$	S.D.
1. พยาบาลจะบอกข้อมูลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของท่านแก่ท่านหรือญาติสายตรง ที่ท่านเห็นชอบหรืออนุญาตเท่านั้น	4.42	0.82
2. พยาบาลพูดคุยเกี่ยวกับข้อมูลความเจ็บป่วยที่ท่านไม่ต้องการให้คนอื่นได้ยินในที่ที่เป็น ส่วนตัว	4.40	0.85
3. พยาบาลให้การช่วยเหลือท่านตามที่รับปากหรือสัญญาไว้ทุกครั้ง	4.49	0.76
4. พยาบาลไม่อนุญาตให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาลเข้าถึงข้อมูลของท่าน และ เมื่อจะขออนุญาตก่อนทุกครั้ง	4.37	0.86

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านความซื่อสัตย์ ข้อที่คะแนนมากที่สุดคือพยาบาลให้การช่วยเหลือท่านตามที่รับปากหรือสัญญาไว้ทุกครั้ง รองลงมาคือ พยาบาลจะบอกข้อมูลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของท่านแก่ท่านหรือญาติสายตรง ที่ท่านเห็นชอบหรืออนุญาตเท่านั้น

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้รับบริการต่อการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล มีทั้งหมด 54 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 13.33 นำมาสรุปและจัดหมวดหมู่ดังนี้ 1) การให้บริการด้วยพฤติกรรมบริการที่ดี ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “...ให้บริการด้วยความมีน้ำใจ เต็มใจ เอาใจใส่ ดูแลอย่างใกล้ชิดอย่างสม่ำเสมอ” “...พูดอ่อนน้อมถ่อมตนกับผู้ป่วยทุกเพศทุกวัย 2) การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิการรักษา พยาบาลและข้อมูลอาการของโรคหรือการรักษา ซึ่งสามารถแยกเป็นการให้ข้อมูลสิทธิการรักษา พยาบาล ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “...การข้อมูลอย่างละเอียดเกี่ยวกับ ค่ายา อุปกรณ์ หรือส่วนที่เบิกไม่ได้” “...แจ้งค่าใช้จ่ายให้ทราบเป็นระยะๆ” และการให้ข้อมูลการรักษาหรืออาการของโรค ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “...การประสานงานกับแพทย์เมื่อผู้ป่วยและญาติต้องการทราบข้อมูลอาการ” “...ให้ข้อมูลอาการผู้ป่วยกับญาติสายตรงเท่านั้น” 3) การดูแลอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมกัน ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “...ให้บริการอย่างเท่าเทียมทุกคน” “...ให้การบริการที่เหมือนกันทั้งหอผู้ป่วยสามัญและหอผู้ป่วยพิเศษ” 4) การพยาบาลและให้ความช่วยเหลือในกิจวัตร

ประจำวัน ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “...ช่วยเหลือผู้ป่วยในการทำกิจวัตรประจำวัน” “...ช่วยเหลือให้ผู้ป่วยได้รับเจ็บปวดลดลง” และ “...ช่วยเหลือท่านที่ เมื่อผู้ป่วยกดกริ่งขอความช่วยเหลือ” สรุปได้ว่าความคิดเห็นของผู้รับบริการต่อการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล สามารถจัดหมวดหมู่ได้ดังนี้ 1) การให้บริการด้วยพฤติกรรมบริการที่ 2) การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิการรักษา 4) การพยาบาลและให้ความช่วยเหลือในกิจวัตรประจำวัน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการ ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และรายด้านอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน โดยด้านที่มากที่สุดคือด้านความยุติธรรม รองลงมาได้แก่ ด้านการไม่ทำอันตราย ด้านการเคารพเอกสิทธิ์ ด้านการบอกความจริง ด้านความซื่อสัตย์ และด้านการทำประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการ ตามแนวคิดจรรยาบรรณของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย พ.ศ.2546 (ประคับพรมหาโยน, 2549; อรรวรรณ เขียวเงิน, 2549 และวิภาพร วัฒนะกุล, 2549) ที่ผลการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับสูง แต่ต่างจากผลการศึกษาของเกตุวรา จันทรหมื่น (2548) ที่ศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการแผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาลศรีเทพ

จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นการศึกษาในโรงพยาบาลระดับทั่วไป ผลการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านการทำประโยชน์ อยู่ในระดับดีมาก โดยคะแนนข้อที่มากที่สุดคือพยาบาลติดตามดูแลเอาใจใส่ท่านอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาได้แก่ พยาบาลให้การดูแลด้วยความรู้ ความชำนาญอย่างรอบคอบเพื่อให้ปลอดภัย ไม่มีความเสี่ยงเนื่องจากอธิบายได้ว่า จากนโยบายการให้บริการด้านสุขภาพอย่างมีมาตรฐาน ยึดหลักผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง และอัตลักษณ์คือ “สามัคคี มีวินัย ใส่ใจบริการ” พยาบาลให้การพยาบาลที่ยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางทำให้ผู้รับบริการรับรู้ถึงการดูแลเอาใจใส่ และประกอบกับโรงพยาบาลได้ผ่านรับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพขั้นก้าวหน้าส่งผลให้ผู้รับบริการจึงมีความเชื่อมั่นในบริการที่ได้รับและรู้สึกปลอดภัย

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านการไม่ทำอันตราย อยู่ในระดับดีมาก โดยข้อที่มากที่สุดคือ พยาบาลสอบถามชื่อนามสกุล และตรวจสอบป้ายชื่อมือทุกครั้งก่อนให้การพยาบาล รองลงมาคือพยาบาลเฝ้าระวังและป้องกันอันตรายที่อาจเกิดกับท่านหรือผู้ป่วยอื่น อธิบายได้ว่า พยาบาลมีการปฏิบัติตามมาตรฐานการพยาบาลเพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัยและเฝ้าระวังความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งร่างกายและจิตใจ และมีการส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัย เช่น มีแนวทางการระบุตัวผู้ป่วย แนวทางการบริหารยากลุ่มความเสี่ยงสูง เป็นต้น (ฝ่ายการพยาบาล, 2561) การที่พยาบาลปฏิบัติตามมาตรฐานและระวังมิให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วยทั้งด้านร่างกายจิตใจและจิตวิญญาณ (Fry & Johnstone, 2002; Beauchamp & Childress, 2013; และ Thomson, Melia, and Boyd, 2000) ส่งผลให้ผู้รับบริการรับรู้ถึงพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลที่แสดงถึงการไม่ทำอันตรายเป็นอย่างดี

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านความยุติธรรม อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งเป็นคะแนนรายด้านสูงที่สุด และข้อที่คะแนนมากที่สุดคือพยาบาลใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ แก่ท่าน

เหมือนกับผู้ป่วยคนอื่น รองลงมาคือ พยาบาลยึดกฎระเบียบการให้บริการพยาบาลแก่ท่านเหมือนผู้รับบริการคนอื่น อาจเนื่องจากการจัดบริการผู้ป่วยในจัดผู้ป่วยที่มีลักษณะโรคหรือระดับความเจ็บป่วยใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน ผู้รับบริการจึงเห็นการปฏิบัติงานของพยาบาลที่เป็นธรรมเช่น การดูแลเอาใจใส่อย่างเท่าเทียมกัน การใช้เครื่องมือทางการแพทย์ต่างๆ กับผู้ป่วยเหมือนกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการโดยใช้กรอบแนวคิดจรรยาบรรณของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย พ.ศ.2546 ที่ได้ผลการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลด้านความยุติธรรมและความเสมอภาคในสังคมมนุษย์ อยู่ในระดับสูง (อรรพรรณ เขียวจีน, 2548; ประดับพร มหยาโน, 2549 และวิภาพร วัฒนะกุล, 2548)

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านการเคารพสิทธิ อยู่ในระดับดีมาก โดยข้อที่คะแนนมากที่สุดคือพยาบาลรักษาความลับและความเป็นส่วนตัวของท่านและผู้ป่วยอื่น เช่นไม่พูด คยู่เรื่องส่วนตัวของผู้ป่วยอื่น รองลงมาคือพยาบาลแจ้งให้ท่านทราบก่อนให้การพยาบาลแก่ท่านทุกครั้ง เนื่องจากฝ่ายการพยาบาลได้มีการคุ้มครองสิทธิผู้ป่วยโดยประกาศนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยทุกคนได้รับการคุ้มครองสิทธิของตนอย่างเหมาะสม มีการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วยเช่น การปิดม่านขณะทำหัตถการ อีกทั้งมีแนวปฏิบัติต่างๆ เช่น การให้ข้อมูลเรื่องสิทธิในการรักษาพยาบาล การเซ็นยินยอมผ่าตัด เป็นต้นซึ่งมีการปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันทั้งองค์กรและผู้รับบริการรับรู้ได้ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจการรับรู้สิทธิผู้ป่วยของฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปี 2557-2560 พบว่า ผู้ป่วยมีการรับรู้สิทธิของผู้ป่วยอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 92.8, 92.3, 95.2 และ 91.7 ตามลำดับ (ฝ่ายการพยาบาล, 2561) และสอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการ โดยใช้กรอบแนวคิดจรรยาบรรณของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย พ.ศ.2546 ที่มีผลการศึกษาด้านพยาบาลมี

ปฏิสัมพันธ์ทางวิชาชีพกับผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน และประชาชนด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิมนุษยชนอยู่ในระดับสูง (อรรถพร เขียวเงิน, 2548; ประดับพร มหยาโน, 2549 และวิภาพร วัฒนะกุล, 2548)

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการด้านการบอกความจริงอยู่ในระดับดีมาก ข้อที่คะแนนมากที่สุดคือ พยาบาลบอกข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวให้เหมาะสมกับโรคหรืออาการเจ็บป่วย ด้วยวิธีการและภาษาที่เข้าใจง่าย รองลงมาคือ เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการรักษา พยาบาล พยาบาลให้คำตอบชัดเจนทุกครั้ง อธิบายได้ว่าพยาบาลเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดผู้ป่วย ทำให้ผู้ป่วยเกิดความไว้วางใจ และ เป็นผู้ประสานงานระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยหรือญาติ และช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ทำให้ผู้ป่วยและญาติรับรู้ถึงพฤติกรรมจริยธรรมและเกิดความไว้วางใจ สอดคล้องกับหลักการพูดความจริงและไม่หลอกลวงทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (Fry & Johnstone, 2002)

พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการในด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับดีมาก ข้อที่คะแนนมากที่สุดคือพยาบาลให้การช่วยเหลือท่านตามที่รับปากหรือสัญญาไว้ทุกครั้ง รองลงมาคือพยาบาลจะบอกข้อมูลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของท่านแก่ท่านหรือญาติสายตรง ที่ท่านเห็นชอบหรืออนุญาต

เท่านั้น อาจเนื่องจากพยาบาลให้การช่วยเหลือและตอบสนองความต้องการตามมาตรฐานการพยาบาล ซึ่งการปฏิบัติตามมาตรฐานทำให้ผู้ป่วยรับรู้ได้ถึงความเอาใจใส่และการช่วยเหลือตามสัญญา และในการรักษาความลับของผู้ป่วยพยาบาลให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยแก่ผู้ป่วยหรือญาติสายตรงที่ผู้ป่วยอนุญาตเท่านั้น การที่พยาบาลยึดมั่นต่อการรักษาสัญญา หรือการให้ความช่วยเหลือตามที่รับปากหรือสัญญาไว้นั้น สอดคล้องกับหลักการของความซื่อสัตย์ คือเป็นหน้าที่ในการรักษาความซื่อสัตย์ต่อคำสัญญากับคนๆ หนึ่ง (Fry & Johnstone, 2002)

ข้อเสนอแนะ

1.จากผลการวิจัยผู้บริหารทางการพยาบาลสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล สนับสนุนการดำรงรักษาพฤติกรรมจริยธรรมที่ดี และประเมินผลพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลเป็นระยะๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการแสดงพฤติกรรมจริยธรรมที่ไม่เหมาะสม

2.ควรนำไปศึกษาในโรงพยาบาลที่มีบริบทที่ต่างกันหรือศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กองการพยาบาล. (2561). บทบาทหน้าที่ของพยาบาลวิชาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์สื่อตะวัน.
- เกตุวรา จันทร์หมั่น. (2548). พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการแผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาล ศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2561). แผนนโยบายการบริหารคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ วาระ 4 ปี (พค 2560-2563). สืบค้น10 ธันวาคม 2561.จาก <http://www.med.cmu.ac.th/HOME/file/deanslide2017.pdf>
- ทรงศรี ชุ่มประดิษฐ์. (2549). พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ งานการพยาบาล ผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยฉุกเฉิน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่.การค้นคว้าแบบอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประดับพร มหายน. (2548). พฤติกรรมจริยธรรมพยาบาลผู้รับบริการแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศรีเทพจังหวัดเพชรบูรณ์. การค้นคว้าแบบอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่. (2561). แผนนโยบายในการบริหารฝ่ายการพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่. (2562). นโยบายจริยธรรมและจรรยาบรรณพยาบาล. ฝ่ายการพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัตน์ศิริ หาโต. (2561). การวิจัยทางการพยาบาลศาสตร์:แนวคิดสู่การประยุกต์ใช้ (ฉบับปรับปรุง). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภาพร วัฒนะกุล. (2548). พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก. การค้นคว้าแบบอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สภาการพยาบาล. (2558). คู่มือส่งเสริมจริยธรรม สำหรับองค์การพยาบาล : กลไกและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ:บริษัท จูตทอง จำกัด.
- สภาการพยาบาล. (2560). รายงานประจำปี ๒๕๖๐ สภาการพยาบาล. กรุงเทพฯ: สภาการพยาบาล
- ลิวลี ศิริไล. (2551). จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรณณ เขียวเงิน. (2548). พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รับบริการ แผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาล พิจิตร. การค้นคว้าแบบอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อารยา สุขประเสริฐ. (2549). พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพงานการพยาบาล ผู้ป่วยใน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Beauchamp, T. L., & Childress, J. F. (2001). *Principles of biomedical ethics*. Oxford University Press, USA.
- Fry, S.T., & Johnstone, M.J. (2002). *Ethics in nursing practice*. (2nd ed.). Oxford: Blackwell publishing.
- Thompson, I., Melia, K., & Boyd, KM. (2000). *Nursing ethics*. (4th), Churchill Livingstone.

คำแนะนำ

การส่งผลงานวิชาการลงตีพิมพ์

ในวารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา พ.ศ.2563

เพื่อให้การจัดทำวารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีคุณภาพ จึงขอให้ยกเลิกคำแนะนำปี 2561 และใช้คำแนะนำนี้ตั้งแต่ 1 มกราคม 2563 ดังนี้

วารสารจะดำเนินการในลักษณะ E- journal ไม่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ

ผลงานวิชาการที่ได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ หมายถึง ผลงานที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 2 คน ในลักษณะ Double blinded ที่มีความเห็นตรงกันว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพสามารถลงตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้

ผลงานวิชาการที่รับตีพิมพ์ หมายถึง บทความวิจัย และบทความปริทรรศน์

คำแนะนำของการเตรียมบทความ

1. ข้อกำหนดการตีพิมพ์ผลงานวิชาการในวารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษามีดังต่อไปนี้

1.1. เป็นผลงานวิชาการทั้งภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษในสาขาการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา

1.2. ผลงานวิชาการต้องไม่เคยลงตีพิมพ์ในหนังสือและวารสารใดมาก่อนยกเว้นเป็นผลงาน

วิชาการที่ได้นำเสนอในการประชุมทางวิชาการที่ไม่มี Proceedings และผู้เขียนจะต้องไม่ส่งบทความเพื่อไปตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่นในเวลาเดียวกัน

1.3. ผลงานวิชาการจะได้รับการพิจารณาถ้อยแถลงจากผู้ทรงคุณวุฒิที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร ไม่น้อยกว่า 2 คน

1.4. กองบรรณาธิการจะแจ้งผลการพิจารณาการลงตีพิมพ์ในวารสารหลังจากผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิและกองบรรณาธิการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

1.5. หากผลงานวิชาการใดได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ เจ้าของผลงานวิชาการจะต้องแก้ไขต้นฉบับให้เสร็จและส่งคืนกองบรรณาธิการภายในเวลาที่กำหนดมิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์การตีพิมพ์

1.6. ผลงานวิจัยต้องได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากสถาบันใดสถาบันหนึ่ง (เฉพาะวิจัยในมนุษย์)

2. อัตราค่าบำรุงวารสารฯ / ค่าธรรมเนียมในการนำผลงานวิชาการลงตีพิมพ์ในวารสารฯ อัตราค่าธรรมเนียม 3,000 บาท/ 1 บทความ โดยชำระค่าลงทะเบียนตีพิมพ์บทความ โดยการโอนเงินมาที่บัญชีธนาคารกรุงไทย สาขา พระยา เลขบัญชี 512-0-69285-0 ชื่อบัญชี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี (งานวารสาร)

3. การเตรียมต้นฉบับบทความวิจัยมีแนวปฏิบัติตามลำดับการเขียน ดังนี้

3.1 ชื่อเรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

3.2 ชื่อ-สกุลและสถานที่ทำงานของผู้แต่ง (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

3.3 บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Abstract) ไม่เกิน 1 หน้า

3.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้ ผู้เขียน พิจารณา คำสำคัญทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 3-5 คำ

3.5 บทนำเป็นการเขียนความเป็นมาหรือความสำคัญ ควรเขียนสาระหรือข้อมูลสำคัญที่เป็นประเด็นหลักการวิจัยเขียนให้กระชับตรงประเด็นและแสดงถึงความสำคัญหรือปัญหาที่ต้องทำการศึกษา

3.6 วัตถุประสงค์การวิจัย กระชับและชัดเจน

3.7 ระเบียบวิธีการวิจัยเป็นการเขียนอธิบายกระบวนการทำวิจัยตามหลักระเบียบวิธีวิจัยที่มีคุณภาพ โดยมีรายละเอียดพอสังเขปที่แสดงให้เห็นถึงรายละเอียดของกระบวนการ

3.8 ผลการวิจัย เป็นการเขียนผลการวิเคราะห์ข้อมูลหรือข้อค้นพบจากการวิจัยหากจะมีการนำเสนอข้อมูลด้วยตารางควรออกแบบตารางให้เหมาะสมและให้นำเสนอข้อมูลได้ตารางตามที่จำเป็น การอธิบายข้อมูลควรหลีกเลี่ยงการกล่าวซ้ำกับสิ่งที่แสดงในตาราง

3.9 อภิปรายผลเป็นการแปลความหมายของผลการวิจัยและอธิบายเหตุผลว่าข้อค้นพบหรือสิ่งที่เกิดขึ้นสามารถอธิบายด้วยหลักการหรือทฤษฎีใดบ้าง ผลการวิจัยสอดคล้องหรือขัดแย้งกับผลการวิจัยของคนอื่นหรือไม่อย่างไรทั้งนี้ในการอภิปรายควรสนับสนุนด้วยข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลและอธิบาย โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

3.10 ข้อเสนอแนะในการเขียนข้อเสนอแนะจากการวิจัย ควรเขียนข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ หรือสำหรับการทำวิจัยต่อยอดในอนาคตทั้งนี้ข้อเสนอแนะควรสืบเนื่องจากข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ไม่ใช่ข้อเสนอแนะตามหลักการโดยทั่วไป

3.11. กิตติกรรมประกาศ (หากมี)

3.12. เอกสารอ้างอิง

4. การเตรียมต้นฉบับบทความปริทัศน์ (Review Article) มีแนวปฏิบัติตามลำดับการเขียน ดังนี้

4.1 ชื่อเรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4.2 ชื่อผู้นิพนธ์ทุกคน และสถานที่ทำงาน โดยใช้ภาษาไทย

4.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นความเรียงย่อหน้าเดียว ประกอบด้วยสาระสังเขปที่สำคัญและครบถ้วน คำสำคัญ (Key words) มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 3-5 คำ

4.4 บทนำ เป็นการเขียนความสำคัญ ควรเขียนสาระหรือข้อมูลสำคัญที่เป็นประเด็นหลักของเรื่องที่น่าสนใจ เขียนให้กระชับตรงประเด็นและแสดงถึงความสำคัญว่าทำไมจึงนำเสนอบทความนี้

4.5 สาระปริทัศน์ในประเด็นต่างๆ ที่ตรงกับชื่อเรื่อง โดยประเด็นที่น่าสนใจจะต้องกระชับตรงประเด็น ไม่ซ้ำซ้อน

4.6 วิจารณ์ เป็นการสรุปสาระ และแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนโดยจะอ้างอิงวรรณกรรมต่างๆมาเพิ่มเติมหรือไม่ก็ได้

4.7. กิตติกรรมประกาศ (หากมี)

4.8 เอกสารอ้างอิง

5. การอ้างอิงเอกสาร

การเขียนเอกสารอ้างอิง (References) ทำย บทความสำหรับแนวทางของการเขียนเอกสารอ้างอิง โดยใช้ระบบของ APA ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6 (The Publication Manual of the American Psychological Association, 6th edition, published by the American Psychological Association, 2011) มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้แต่งเป็นชาวไทยให้ลงทั้งชื่อและนามสกุลตามลำดับ

ผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศให้ลงนามสกุลตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค และต่อด้วยอักษรย่อของชื่อต้น และชื่อรอง ทั้งนี้รวมถึงผู้แต่งชาวไทยที่เขียนหนังสือเป็น

ภาษาอังกฤษจะลงรายการผู้แต่ง โดยใช้นามสกุลขึ้นต้น
เหมือนผู้แต่งชาวต่างประเทศดังตัวอย่าง

5.1 หนังสือ

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ (ครั้งที่พิมพ์ ตั้งแต่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป). เมืองที่พิมพ์:สำนักพิมพ์

บุญชม ศรีสะอาด. (2547). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่4).

กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

Kosslyn, S. M., & Rosenberg, R. S.

(2004). *Psychology: The brain, the person, the world*. (2nd ed.). Essex, England: Pearson Education Limited.

Mussen, P., Rosenzweig, M. R., Aronson, E., Elkind, D., Feshbach, S., Geiwitz, P. J., et al. (1973). *Psychology: An introduction*. Lexington, Mass.: Heath.

5.2 วารสาร

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่), หน้า.

เผชิญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี.

(2545). ดัชนีประสิทธิผล Effectiveness Index:E.I.). *วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 8(1), 30-36.

Klimoski, R., & Palmer, S. (1993). The ADA and the hiring process in organizations. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 45(2), 10-36.

5.3 หนังสือรวมเรื่อง (Book Review)

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ), ชื่อหนังสือ (ครั้งที่พิมพ์ ตั้งแต่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป, หน้า). เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์

ประสม เนื่องเฉลิม. (2549). วิทยาศาสตร์พื้นฐาน:

การจัดการเรียนรู้มิติทางวัฒนธรรมท้องถิ่น การบูรณาการ ความรู้พื้นฐานกับการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อชุมชน: กรณีศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ป่าปู้ตา. ใน ฉลาด จันทรมบัติ (บรรณาธิการ), *ศึกษาศาสตร์วิจัย ประจำปี 2548 – 2549* (หน้า 127 – 140). มหาสารคาม: สารคาม-การพิมพ์-สารคามแปเปอร์

Cooper, J., Mirabile, R., & Scher, S. J. (2005).

Actions and attitudes: The theory of cognitive dissonance. In T. C. Brock & M. C. Green (Eds.), *Persuasion: Psychological insights and perspectives* (2nd ed., pp. 63-79). Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications, Inc.

5.4 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้นิพนธ์. (วันที่ เดือน ปีที่ปรับปรุงล่าสุด). ชื่อเรื่อง. วันที่ทำการสืบค้น, ชื่อฐานข้อมูล

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (3 ธันวาคม 2548). *ธนาคารหลักสูตร*.

สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2550, จาก

<http://db.onec.go.th/thaigifted/lessonplan/index.php>

Wollman, N. (1999, November 12).

Influencing attitudes and behaviors for social change.

Retrieved July 6, 2005, from

<http://www.radpsynet.org/docs/wollmanattitude.html>

6. โปรดตรวจสอบ ต้นฉบับดูว่า ท่านได้เขียนหัวข้อต่างๆ และให้ข้อมูลครบถ้วน ใช้คำต่างๆ ถูกต้องตามพจนานุกรมไทย และอังกฤษ รวมทั้งคำศัพท์ทางวิชาการ และระบบการอ้างอิง ได้ถูกต้อง

7. ในการนำผลงานของผู้อื่นมาใช้ในบทความขอให้ผู้เขียนใช้ข้อมูลจากแหล่งที่มีความน่าเชื่อถือและ

ทันสมัยไม่เกิน 10 ปีมีการระบุชื่อผู้แต่งและปีพิมพ์ปรากฏอย่างชัดเจนควรอ้างอิงจากแหล่งหรือเอกสารที่เป็นต้นตอของข้อมูลและบทความใดที่มีการตรวจสอบพบว่าเข้าข่าย Plagiarism จะถูกตัดสิทธิ์ในการพิจารณาลงตีพิมพ์

8. การตั้งค่าน้ำกระดาษให้ตั้งค่าขนาดกระดาษ A4 จัดหน้าให้มีช่องว่างด้านบน 1 นิ้ว ด้านล่าง 1 นิ้ว ด้านซ้าย 1.25 นิ้ว ด้านขวา 1 นิ้ว อักษรที่ใช้ในการพิมพ์ให้ใช้ฟอนต์ AngsanaNew ขนาด 16 และ single space และมีเนื้อหารวมบทความและเอกสารอ้างอิงไม่เกิน 15 หน้า

9. การส่งต้นฉบับให้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

9.1. ส่งต้นฉบับบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ (.docx) ไปที่เว็บไซต์ของวารสารที่ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/bcnpy> เพื่อทำการลงทะเบียนสมาชิกวารสารและดำเนินการส่งบทความผ่านระบบออนไลน์ของ TCI ทั้งนี้ผู้เขียนสามารถศึกษาข้อมูลคำแนะนำเบื้องต้นสำหรับผู้พิมพ์ที่เมนูด้านขวามือของหน้าเว็บไซต์ หรือตามคู่มือแนบท้าย

9.2. เมื่อบทความผ่านประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจะมีการแจ้งจากกองบรรณาธิการ

วารสารให้ผู้เขียนดำเนินการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

9.3. ชำระเงินค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ในวารสารเมื่อได้รับการแจ้งจากกองบรรณาธิการ

ข้อ 8. วารสารมีกำหนดออกปีละ 3 ฉบับคือ ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม และฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม

ผู้พิมพ์หรือผู้อ่านท่านใดประสงค์จะขอข้อมูลหรือรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกองบรรณาธิการได้ดังนี้

กองบรรณาธิการวารสารการพยาบาล

การสาธารณสุขและการศึกษา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา

312 หมู่ 11 ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง

จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ 56000

โทรศัพท์ 0-5443-1779 ต่อ 105,114

โทรสาร 0-5443-1889

มือถือ 06-1289-5926

E-mail : journal@bcnpy.ac.th

